

Krajský úřad Zlínského kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
oddělení hodnocení ekologických rizik
tř. T. Bati 21
761 90 Zlín

Posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění – vyjádření k záměru

Záměr: Zařízení pro energetické využívání odpadu – ZEVO Vsetín

Oznamovatel: Zásobování teplem Vsetín a. s., Jiráskova 1326, 755 01 Vsetín, IČO 45192588

Místo záměru: město Vsetín

Katastrální území: Vsetín; parc. č. 6880, 6881/2, 6881/3, 6879, 6881/1, 14640/1

Níže zasílám připomínky k záměru **Zařízení pro energetické využívání odpadu – ZEVO Vsetín** jako dotčená veřejnost, z důvodu toho, že bydlím v blízkosti záměru a cítím se být tímto záměrem zasažen. Požaduji, aby byly níže uvedené připomínky zohledněny v dokumentaci a v jejím hodnocení orgánem státní zprávy a zpracovatelem oponentního posudku. Zastupuji nejen sebe ale i celou svoji rodinu, manželku a tři malé děti. Věřím, že od záměru bude nakonec upuštěno a záměr bude v daném území prohlášen za nepřipustný.

1. V příloze 7 str. 9 zpracovatel tvrdí: „Lze tvrdit, že žádné ZEVO není vybudováno zcela identicky s jiným ZEVO. Z podstaty nejsou/nemohou být ZEVO budována „sériovým“ způsobem a jejich technické řešení vždy podléhá do větší či menší míry lokálním okolnostem. Zde předložená technologie je navržena na stávající obvyklé složení SKO v městských aglomeracích Brno, Liberec.“ Zpracovatel nemá a nepracuje s informacemi z lokality Vsetína, kde objem SKO je na občana nižší a také složení SKO je jiné než v podkladových lokalitách. Lze dovodit, že navržená technologie nebude odpovídat lokálním okolnostem. Navíc, složení odpadu se vlivem silného tlaku ze strany státu a EU bude měnit s postupným nárůstem recyklace a ze směsného komunálního odpadu vypadne minimálně podstatná složka bioodpadu, aby byly splněny recyklační cíle dané do budoucna legislativou. Tím se podstatně změní výhřevnost dodávaného paliva (SKO) a zatížení filtračního systému. V dokumentaci toto není zohledněno a posuzuje se pouze aktuální návrh, který vychází ze starých dat a jiných lokalit. Požadujeme tedy v dokumentaci zohlednit aktuální data o složení odpadu ve spádové lokalitě ZEVO a provést odbornou predikci složení odpadu a vliv změn složení SKO na technologii ZEVO. Bez toho nelze plně a relevantně zhodnotit rizika a dopady záměru.
2. V příloze 7 str. 9 zpracovatel tvrdí: „ZEVO malých kapacit (řádově menší desítky kilotun ročně) jsou v zahraničí běžně provozovány, např. v Dánsku a ve Švýcarsku a jejich systémy čištění spalin jsou obdobné.“ Ani zde v příloze, a ani v dokumentaci v části B.I.6. Popis technického a technologického řešení záměru není uvedena fungující ZEVO o podobné kapacitě jako je navrhována ve Vsetíně. Údajné malé ZEVO v Dánsku a Švýcarsku neexistují nebo mají jinou technologii. Žádáme uvést konkrétní případy ZEVO, které obsahují stejné systémy čištění spalin a mají stejnou kapacitu. V případě, že systémy čištění spalin jsou odlišné, popsat, jak se liší a proč. ZEVO Cheb je v procesu projekční přípravy, není proto relevantní referenční spalovnou.
3. V příloze 7 Str.13: „V pevném produktu po spálení se budou koncentrovat některé složky, především kovy, které svou vyluhovatelností mohou dosáhnout hodnot pro zařazení odpadu do kategorie nebezpečný.“ Zpracovatel zde říká, že neví, co bude ZEVO produkovat za škodliviny v pevném stavu. V dokumentace EIA by měly být vyhodnocena všechna rizika na základě relevantních dat. Požadujeme, aby v dokumentaci záměru bylo vyčísleno přesné množství těžkých kovů a jiných škodlivých látek a jejich koncentrace obsažených i v pevných produktech spalování. Bez vyčíslení všech škodlivin vznikajících při provozu ZEVO nelze relevantně posoudit vliv záměru na životní prostředí.

4. Na straně 10 se píše, že *“Primární motivací záměru je odklonění odpadu produkovaného městem Vsetín a okolními obcemi od skládkování v souladu s platnou legislativou v odpadovém hospodářství. Sekundární motivací je snížení závislosti teplárny na dodávkách fosilních paliv.”* Přičemž investor nemá zajištěn přísun SKO od města Vsetína a ani s ním před podáním dokumentace ke zjišťovacímu řízení nejednal. Plán odpadového hospodářství města Vsetín počítá s větší mírou recyklace v průběhu budoucích let a se zpracováním odpadu v zařízení ZEVO se nepočítá. Taktéž spalování odpadu místo jeho důsledné recyklace vede k větší spotřebě fosilních paliv jako zdrojů při výrobě nových plastů apod. Teplárna tedy bude méně závislá na primárních zdrojích, ale lidstvo jich bude spotřebovávat v tomto důsledku více. Navíc teplárny plánují v lokalitě nový zdroj na fosilní paliva, kogenerační jednotku, takže nedojde ke snížení tepláren na fosilních zdrojích, jak tvrdí zpracovatel. V dokumentaci požadujeme zohlednit tento nesoulad.
5. Na str.11 je uvedeno, že *„posuzovaný záměr není v rozporu s Plánem odpadového hospodářství Zlínského kraje.“* Požadujeme, aby byl záměr v souladu s Plánem odpadového hospodářství Zlínského kraje a dále s cíli Programu zlepšování kvality ovzduší zóna střední Morava – CZ07, Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu, Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady 2004/107/ES ze dne 15. prosince 2004 o obsahu arsenu, kadmia, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší, Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady 2001/81/ES ze dne 23. října 2001 o národních emisních stropcích pro některé znečišťující látky, Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/76/ES ze dne 4. prosince 2000 o spalování odpadů, Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/80/ES ze dne 23. října 2001 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z velkých spalovacích zařízení, Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezení znečištění).
6. Ve schématu str.21 je znázorněna voda ke smáčení škváry a dále jako vstup do parního kotle. Bude vznikat odluh, který je odváděn do odpadní vody. Přitom dále v dokumentaci není ZEVO uveden jako zdroj technologických odpadních vod. V dokumentaci jsou uvedeny pouze vody splaškové ze sociálních zařízení pro zaměstnance. Požadujeme doplnit dokumentaci o to, jak bude zacházeno s technologickou odpadní vodou. Dále požadujeme uvést, jak bude zachytávána a čištěna pára a voda vznikající smáčením škváry, a jak bude dále čištěna. Případně, jak bude výluh ze smáčené škváry dále čištěn nebo, jak s ním bude nakládáno, vzhledem k tomu, že bude obsahovat těžké kovy a jiné nebezpečné látky. Požadujeme uvést míru znečištění těchto technologických vod a způsob jejich sanace na normové hodnoty.
7. Na str.22 je uvedeno, : *„V případě krátkodobé odstávky zařízení je odsávaný vzduch z bunkru odpadu veden do komína. V případě delší odstávky je odpad z bunkru vyvezen na smluvní skládku nebo jiné zařízení k zneškodnění nebo využití odpadu.“* Žádáme uvést, kolik dní je krátkodobá odstávka. A protože nejen při krátkodobé odstávce je pravděpodobné znečištění ovzduší zápachem z bunkru, případně komína, žádáme o doplnění rozptylové studie o emise pachových látek. Přestože zápach nemusí být přímo zdraví ohrožující, má významný vliv na psychickou pohodu a tím následně i na fyzické zdraví obyvatel v okolí. Žádáme doplnit dokumentaci o vyhodnocení zápachové zátěže okolí a o to, jaká opatření budou součástí provozního řádu ZEVO. V případě dlouhodobé pachové zátěže uvolňované do okolí (opakované stížnosti obyvatel z okolí, měření emisí pachových látek), žádáme o záruky, že bude ZEVO odstaveno do doby, než sjedná nápravu a dojde k omezení emisí pachových látek na přípustné hodnoty.
8. Na straně 34 je uvedena jedna pozice pro obsluhu velínu a manipulačního dělníka. Lze dovodit, že pokud bude obsluha velínu i manipulačním dělníkem, nebude docházet k nepřetržitému dohledu nad procesem spalování a riziko havárie se zvětšuje. Požadujeme, aby docházelo k nepřetržitému dozoru na velínu, jinak nelze minimalizovat rizika havárií zařízení.
9. Do tabulky na straně 39 žádáme doplnit chybějící údaje o výhřevnosti a toxických látkách. Zároveň žádáme o doplnění parametrů, které jsou predikovány pro přetříděný odpad, kdy bude docházet k nárůstu recyklace a lepší separaci na úroveň požadovanou novou legislativou. S touto legislativou operuje i zpracovaná dokumentace (např. str.16 a 17), mělo by to tedy být

zohledněno ve všech částech dokumentace, jelikož navrhovaná životnost ZEVO je na 30 let a již v průběhu pěti až deseti let dojde k podstatné změně složení odpadu. Predikované budoucí složení odpadu je nutné porovnat se zahraničními daty v zemích a oblastech, kde dosahují předepsaných 65-70% recyklace, aby bylo možno zhodnotit, zda je zvolena adekvátní technologie spalování a čištění produktů spalování.

10. Na straně 41 je odkaz na práci Ing. Pavel Novák s.r.o.: Jaké budou vlastnosti SKO 20 03 01 po dosažení dlouhodobých cílů balíčku oběhového hospodářství EU z pohledu úpravy na TAP a přímého energetického využití. Tato práce není veřejně přístupná, nelze se tedy na ni odkazovat. Naopak praktické zkušenosti z Brna po zavedení kontejnerů na BRKO hovoří proti uvedeným závěrům, kdy došlo ve spalovně v Brně ke zvýšení výhřevnosti na kritickou technologickou mez. Na straně 8 se uvádí maximální výhřevnost odpadu až 15 MJ/kg. Takto výhřevný odpad nejsou schopny ZEVO běžně zpracovávat. V tomto případě je projektovaná ZEVO experimentálním zařízením, které nikde jinde nemá obdobu. Žádáme uvést, jak takto výkonné a proměnlivé technologie bude dosaženo, když nikde jinde jí dosaženo není. Případně uvést opět ZEVO, které kapacitně i technologicky odpovídá i po stránce dosažených výkonových parametrů navrhovanému zařízení.
11. Na straně 59 jsou uvedeny bilance odpadních vod. Zde je uvedeno, že „*Vznikají pouze odluky kotle v množství cca do 1560 m³/rok - vypouštění do veřejné kanalizace jako v současném provozu provozovny Ohrada.*“ Tomu tak samozřejmě není. Odluky plynových kotlů jsou jiné než odluky kotlů ZEVO, zde vznikají i odkaly a koncentrace škodlivin jsou vyšší. Požadujeme doplnit dokumentaci o množství těchto technologických odpadních vod a koncentrace škodlivin v těchto vodách obsažených, případně způsob čištění odpadní vody před jejím vypouštěním. Požadujeme doplnit, co se děje se zbytkem vod, když na straně 38 je uvedena potřeba technické vody 2500 m³.
12. Na straně 60 jsou roční bilance produkce odpadu. Produkce nebezpečného odpadu je oproti stávajícímu stavu minimálně 600 t, maximálně však 3600 t (tj. 30% kapacity SKO zpracované ZEVO) v případě, že vylouhovatelnost nebezpečných látek ze škváry překročí stanovené limity. Požadujeme zohlednit v hodnocení vlivu na životní prostředí i tento fakt, že z 12 000 t odpadu bude vytvořeno až 3 600 t nebezpečného odpadu, který je třeba někde uložit.
13. Na straně 103 je uvedeno: „*Územní plán Vsetín byl vydán formou opatření obecné povahy č. 1/2010 Zastupitelstvem města Vsetín dne 8. 4. 2010 usnesením č. Z/35/3. Opatření obecné povahy č. 1/2010 nabylo účinnosti dne 24. 4. 2010.*“ Není zde popsáno, zda je záměr v souladu s územním plánem.
14. Na straně 127 žádáme doplnit část „D.I.9. Vlivy na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů“ o vliv na okolí s ohledem na zhoršenou hlukovou, imisní a pachovou situaci v okolí ZEVO. Zejména pachová zátěž je sice špatně měřitelná ale podstatná při hodnocení životního prostředí a má podstatný vliv na cenu nemovitostí.
15. V části „D.II. Charakteristika rizik pro veřejné zdraví, ...“ jsou podceňována rizika spojená s haváriemi v ZEVO, citují: „*Ohrožení blízkého nebo širšího okolí toxickými účinky spalín z havarovaného zařízení nehrozí.*“ Případy havárií podobných zařízení jasně ukazují, že do okolí se v průběhu havárie šíří toxické zplodiny, jsou vyhlášeny mimořádné situace, je zakázáno větrat vnitřní prostory a vycházet z domů. Ze strany zpracovatele zde dochází k podcenění rizik. Žádáme zohlednění rizik v dokumentaci.
16. Na straně 130 je uvedeno: „*V zařízení ZEVO Vsetín nelze zcela vyloučit používání látek v tabulce I a II přílohy č. 1 zákona.*“ Požadujeme doplnit, které nebezpečné chemické látky nebo chemické směsi se v ZEVO budou používat a požadujeme vyhodnotit i rizika havárií spojených s těmito látkami.
17. Popis způsobu měření škodlivin na straně 138 neodpovídá nejlepším možným technologiím, kdy je běžné kontinuální měření emisí. Zde je uváděno bude prováděno pouze „*po každých 3 měsících zkušebního provozu stacionárního zdroje*“ a po ukončení zkušebního provozu „*provádět jednorázová autorizovaná měření emisí dle platné legislativy.*“ Požadujeme doplnit technologii o kontinuální měření všech emisí z důvodu toho, že zařízení bude do značné míry experimentální/unikátní pro svoji kapacitu, kdy lze důvodně předpokládat, že během zkušebního provozu se budou vyskytovat častější havarijní stavy nebo stavy, kdy dojde k překračování

emisních limitů a odstávkám zařízení. Pokud by došlo ke zprovoznění zařízení a až po třech měsících zkušebního provozu by bylo provedeno první měření emisí pak hrozí, že okolí ZEVO mezitím bude nevratně zamořeno škodlivinami a zdraví zasažených obyvatel z okolí bude nevratně poškozeno.

18. V rámci popisu kompenzačních opatření požadujeme uložit taková kompenzační opatření, aby byl negativní přínos ZEVO minimalizován. Kompenzační opatření by se měla týkat všech emisí, kdy dochází k podstatně změně oproti stávajícímu stavu. Zde je nutno podotknout, že přestože dochází k překračování limitů „pouze“ u benzo(a)pyrenu, tak kompenzační opatření by měla být širšího okruhu než jen ozelenění areálu. Jedno z kompenzačních opatření by mohlo být zřízení dotačního fondu spravovaného městem Vsetín, ze kterého by byla vyplácena podpora na výměnu starých kotlů v rodinných domech v oblasti Ohrady, Jasenic a Sychrova tak, aby byl eliminován přínos emisí ze ZEVO úbytkem emisí u malých zdrojů. Příklady kompenzačních opatření mohou být různorodé jak můžeme vidět v zahraničí. Prvotním kompenzačním opatřením může být i ozelenění fasády a střech ZEVO či jiné architektonicky zajímavé ztvárnění obálky ZEVO. Dále může být v rámci ZEVO požadována výstavba staveb pro volnočasové využití v oblasti zasažené zhoršeným životním prostředím, nebo investor zaplatí rekonstrukci městské zeleně v oblasti. Požadujeme, aby takováto či podobná opatření byla v rámci kompenzačních opatření navrhována a vyžadována jako nedílná součást závěru EIA.

Ve Vsetíně, dne 9.7.2019

Ing. Václav Včelica
Malý Skalník 1632, 75501 Vsetín